

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebc'ag.

N:r 13 (484).

Fredagen den 2 april 1897.

10:de årg.

Prenumerationspris pr år:		Byrå:	Redaktör och utg'vare:	Utgifningstid:	Annonspris:
Idun ensam	kr. 5:—	Klara södra kyrkog. 16, 1 tr.	FRITHIOF HELLBERG.	hvarje fredag.	35 öre pr nonpareillerad.
Iduns Modet., fjortondagsuppl.	» 5:—	Öppen kl. 10—5.	Träffas säkrast kl. 2—3.	Lösnummerpris 15 öre	För »Plattsökande» o. »Lediga platser»
Iduns Modet., månadsuppl.	» 3:—	Allm. telef. 6147. Rikstelef. 1646	Redaktionssekr.: J. Nordling.	(lösnr endast för kompletteringar.)	25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv.
Barngarderoben	» 3:—				Utländska annons. 70 öre pr noi.p-rad.

Marie Louise Stockman.

Finns det väl något viktigare och mera maktpåliggande kall än lärarens och uppfostrarens? För så vidt ett tillfredsställande resultat skall kunna uppnås, är det blott icke nödvändigt att äga erforderliga intellektuella förutsättningar, utan också den fasthet i karaktären och det lefvande intresse som fordras för att med hela sin personlighet kunna uppgå i den förelagda uppgiften.

Om det är sant, att de intryck och impulser, som barnen erhålla under de första uppväxtåren, ofta kunna blifva bestämmande för hela deras framtid, så blir det uppdraget, att handleda dem vid dessa första studier, icke minst betydelsefullt.

En lärarinna, som säkerligen torde motsvara stora fordringar i den vägen, är föreståndarinnan för småbarnsskolan inom Jakobs o. Johannis församlingar i Stockholm, fröken Marie Louise Stockman, som nu kan se tillbaka på ett tråget och troget arbete i uppfostrans tjänst under icke mindre än ett fjärdedels sekel.

Hon föddes den 4 maj 1844 i Borgå i Finland, där föräldrarna under ett tillfälligt besök då vistades. Föräldrarna voro tjänstemannen vid kungl. ingenjörkorpsen Carl Sebastian Stockman och hans hustru Ulla Fougel.

Vid fyra års ålder förlorade hon sin far, men under en intelligent och kärleksfull moders omvårdnad växte hon upp i ett lyckligt hem tillsammans med 4 syskon.

Sin skolbildning erhöll hon i sin fasters, fröken Sofia Stockmans pension, hvilken var en af den tidens förnämsta i Stockholm. Det vakna och lifliga in-

teresse hon ägnade skolstudierna, hvilka bedrefvos con amore, verkade emellertid mindre fördelaktigt på den unga flickans hälsa, och då hon vid sexton års ålder avslutade sin skolkurs, fällde läkaren det i hennes tycke barbariska domslutet, att hon på grund af höggradig anämi förbjöds att fortsätta med bokliga studier.

Detta var ett hårdt slag, ty under det sista året, då fröken Stockman emellanåt tjänstgjort som biträdande lärarinna i fasterns skola, hade hägen för lärarinnekallet blifvit väckt och utvecklad i en sådan grad, att den var stark nog att kunna trotsa alla hinder. Läkarens och modrens förenade auktoritet måste dock respekteras. Den unga dottern fick nu i stället sysselsätta sig med hemmets praktiska bestyr, hvilket säkerligen var af stor betydelse för hennes egen utveckling.

Snart började dock hennes individuella anlag att göra sig gällande, hvilket synes däraf, att fröken Stockman började gifva privata lektioner. Den svaga hälsan bars upp af den starka viljekraften.

Då fröken Stockman 1871 vid 26 års ålder kallades att taga plats som lärarinna i Katrina församlings småbarnsskola, som då förestods af fröken Ida Raab, antog hon med tacksamhet ett erbjudande, som stod i full harmoni med hennes innersta önsningar.

Efter att här hafva tjänstgjort under två år, erhöll hon 1873 ett års tjänstledighet för att genomgå småskolelärarinneseminariet, hvilken kompetensgrad skolstyrelsen förut icke ansett nödvändig.

Tålmod är glädjens port.

F. H. Jacobi.

Sedan hon med utmärkta betyg lämnat seminariet, återvände hon till Katrina skola.

Af de fem småbarnsskolor för fattiga barn, som 1836 grundades under drottning Desiderias protektorat, fanns det en, nämligen den inom Jakobs och Johannis församlingar, om hvilken det var beslutadt att den skulle upphöra, enär ifrågasvarande skola af bristande skötsel förlorat det förtroende och de sympatier, som voro nödvändiga för dess bestånd. Under sista året hade den blott sex elever.

I detta skolans kritiska läge utnämnde dock direktionen — för att ännu göra ett sista försök — till föreståndarinnan för sagda skola fröken Stockman, som till dåvarande seminarie- rektorn Sandberg, skolans inspektor, hvilken misströstade om skolans framtid, uttalade sina varma förhoppningar om att kunna upparbeta densamma.

Med blandade känslor gick hon till detta sitt nya arbetsfält, glad och lycklig öfver den mera själfständiga verksamhet hon nu fått sig anförtrodd och fullt medveten om det ökade ansvaret, men också full af oro och ovisshet om det skulle lyckas henne återupprätta skolans rubade förtroende.

Ur det ena fattiga hemmet i det andra gick hon för att underrätta om skolans fortfarande bestånd under hennes ledning samt för att be föräldrarna skicka dit sina barn. Hennes hjärtvinnande sätt ingaf förtroende, och när hon slutat dessa sina besök, kände hon sig betydligt tryggare till mods, viss att de löften hon öfverallt fått skulle bli infriade.

Och hon bedrog sig ej. Eleventalet växte dag för dag; vid midsommartiden uppgick det till mellan 60 och 70. De förut nästan tomma skolsalarne voro nu fullt upptagna af småttingar från 5 till 7 år. Med bästa vilja i världen var det dock ej möjligt att ensam planta vett och bokliga kunskaper i så många små hjärnor på en gång; en medhjälparinna vardt därför antagen.

Genom ett varmt intresse för sin uppgift och ett hjärta ömmande icke blott för de små disciplinerna, utan äfven för deras fattiga föräldrar, vann fröken Stockman alla deras tillgifvenhet. Mellan skolan och hemmen uppstod därigenom en växelverkan, som utöfvade ett mycket fördelaktigt inflytande såväl på barnens uppförande som på deras läslust.

H. m:t drottningen är skolans beskyddarinna och har alltid visat den sitt synnerliga intresse. Kronprinsessan Victoria, som också mycket intresserat sig för skolan, har flera gånger bevistat dess examina och därvid tackat fröken Stockman för den goda insats hon gjort i folkbildningsarbetet. Som bevis på sitt erkännande lät kronprinsessan julaften 1888 tillstålla fröken S. en vackert inramad fotografi: Kristus välsignar barnen.

Hösten 1894 vardt skolan omorganiserad till s. k. leksskola, efter hvilken tid eleverna intagas vid tidigare ålder än förut.

Det nya skolprogrammet lyder så här: kristendom, räkning, åskådnings-, tanke- och talöfning, sång, lekar och slöjd.

Då vi för någon tid sedan aflade ett besök i skolan, öfverraskades vi af den hållning och disciplin som fröken Stockman lyckats påtrycka sin lilla trupp. Flere af barnen sågo käcka och hurtiga ut, men tyvärr fanns det andra, hvars

sjukliga, nästan slöa utseende och trasiga kläder röjde frånvaron af det allra nödvändigaste.

Den pågående lektionen var hufvudräkning, och det gick som en dans. Svaren föllo raskt och säkert, om också en eller annan liten parvel då och då »högg i sten». Såväl gossar som flickor förevisade sina slöjdarbeten, som bestodo af halmflätning, sömnad m. m., allt prydligt och ordentligt.

Intrycket af det hela var godt, och skulle någon af Iduns läsarinor önska att kasta en blick in i de små fattiga barnens skola, så tror jag visst att jag, å fröken Stockmans vägnar, kan be henne vara välkommen dit. Skolan är belägen vid Döbelsgatan 42.

Flere af de barn, som här fått de elementära grunderna, ha sedan blifvit lärarinnor, och flere af de forna pojkarna ha nu blifvit »män i staten», men de ha icke glömt bort sin gamla lärarinna, hvilket bland annat synes af den brev- växling, som ännu äger rum med åtskilliga af dem.

Antalet disciplar som fröken Stockman undervisat går upp till 1,480, oberäknadt ett ganska stort antal privatister.

Dessutom har fröken S. sedan 1885, d. v. s. från första början, varit medlem af skolofskolonierna och själf under två somrar förestått dylika.

Äfven Skyddsföreningen har sedan 1880 tagit hennes krafter i anspråk, i det den åt henne öfverlätit värden och tillsynen öfver mer än 30 fattiga familjer.

Som ett exempel på hennes sätt att i denna egenskap uppfatta sina plikter må anföras följande.

Då fröken Stockman en dag passerade en af gränderna i sina fattigkvarter, fick hon i ett fönster se en ung kvinna, som med ansiktet doldt i sina händer skakades af en häftig gråt. Ett ögonblick tvekade hon om hvad hon borde göra. Skulle hon gå förbi, eller skulle hon gå in? Kanske kunde man taga den främmande inblandningen illa upp; men nej, hon måste se till att hjälpa, om hjälp var möjlig. Hon gick in. Rummet var litet och mörkt; utom den gråtande hustrun och mannen, som var sängliggande sjuk, fanns det två barn; allt vittnade om den största nöd. Fröken Stockman, som snart fick reda på familjens sorgliga belägenhet, ställde nu om att mannen blef intagen på sjukhus och att hustrun fick fattighjälp; barnen fingo komma till hennes skola.

Sitt hem delar fröken Stockman med en syster, vid hvilken hon är fästad med hjärtats ömmaste band.

Som läsaren finner hafva vi med ofvanstående skildrat några drag af ett välsignelsebringande lif i det tysta och obemärkta. Fröken Stockman kunde, såsom redan är antyd, fira sitt tjugufemårsjubileum som lärarinna i går den 1:sta april. En vacker lifsgärning har hon lagt bakom sig, och på henne kunna med skäl tillämpas Wikners ord: »*Kvinnans historia är kärlek*».

H. W.—I.

I vårstormens tid.

Det hviner i skogen, det dånar från fjärden —
det vårvinden är, som blåser till storm.
Den diktar i orgeltoner för världen
förnyelsens saga, då allt byter form.

Hör, isarna brytas, hör, fjärdarna sjunga,
och murkande gren som rö bräckes af —
det gamla får vika sin plats för det unga,
när våren står upp ur förgängelsens graf.

Från blåaste himmel, ur hvitaste skyar
en grå liten fågel slår vårens revelj,
och leende lyssna städer och byar,
och knopparna brista på pilar och sälg.

Ja, stormen, I vindar, och brusen, I
vågor —
dess förr byter natten sitt välde med
dag,

dess förr spegla vikarna kvällsolens lågor
vid trastens melodiskt förklingande slag.

Ja, storma, o vår! Vräk allt murket
i gruset,
blås ungdomens ande ut öfver en värld,
høj frihetens trampade fanor i ljuset
och bojorna krossa med flammande svärd!

Daniel Fallström.

Kvinnorna på utställningen.

III.

Det storartade material, den vidtomfattande och rikhaltiga förteckning, som föreligger öfver de kvinnliga utställarna vid årets stora exposition, är till den grad öfvervældigande, att det blir alldeles nödvändigt att så mycket som möjligt koncentrera sig. Sannerligen, om jag skulle genomgå listorna, namn efter namn, skulle helt säkert Iduns sidor icke räcka till och, hvad som kanske vore än värre, icke heller läsarinornas tålmod att följa mig vid min redogörelse. Dessutom, som jag sade i min första artikel, kommer helt visst Idun att ägna en alldeles särskild uppmärksamhet åt hvarje sak, som rör kvinnorna på utställningen.

Barngarderoben är husmors bästa hjälp-
reda. Prenumerera å när-
maste postanstalt. Helt år 3 kr.

Men detta kan ej blifva förr, än allt kommer på sin plats, uppställt på sina konstnärligt och smakfullt sirade monter, utsatt för dagens klara solljus och en beundrande allmänhets blickar. Då skall ingen blifva förbigången eller glömd, vare sig han presenterar sig å en lysande monter, stor som ett litet hus, eller anspråkslöst gömmer sig i skuggan af de stora. Ja, kanhända Idun till och med hyser en viss förkärlek för de senare, hvilka här i världen ofta nog blifva sedda öfver axeln. Men på en stor sammanfolkelig utställning bör hvar och en dömas efter sin sanna förtjänst och efter de medel och de omständigheter, genom och under hvilka han framträder. Det är icke blott de stora och rika, som må uppmärksammas, utan äfven de små och okända, hvilka med försakelse och under stora svårigheter lyckats åstadkomma ett verkligt godt och gediget kvinnoarbete. Detta, hoppas jag, skall blifva Iduns ögonmärke under utställningen, och därmed skall hon helt visst också tillvinna sig sin talrika läsekrets' fullständiga och varma erkännande.

Låt oss nu på nytt kasta oss in på vår lilla revy af utställningsföremål.

I Stockholmspaviljongen möter oss, bland mycket annat sevärdt, först och främst *Stockholms folkskolors hus- och hemslöjd*. Det är något som ingen bör gå förbi med kall-sinnighet, ty här i folkskolan grundlägges så mycket godt i det lilla, som sedan blir stort och välsignelsebringande ute i lifvet, först och främst ordning, händighet och flit. I folkskolan får den lilla flickan lära sig att stoppa sin strumpa, att laga sin klädning och att själf sy sitt linne, och hvad barnet lärt med intresse, det fortlefver nog hos den unga kvinnan. Tyvärr är undervisningen i kvinnlig husslöjd icke obligatorisk i vårt land såsom i flere andra länder, men detta oaktadt har den hållit sig uppe och tagit fart under de två sista årtiondena. Ja, den kvinnliga husslöjden i folkskolan har till och med skapat sig ett själfständigt system. Visserligen följde man i början den tyska s. k. schallensfeldska metoden, men denna befanns snart mindre lämplig och inom kort uppstod »stockholmsmetoden», hvilken numera användes så väl i folkskolan som vid högre och lägre läroverk för flickor.

Målet för undervisningen bör enligt nämnda metod vara »att öfva handen och ögat, skärpa tanken- och stärka ordningssinnet, utveckla själfverksamheten, framkalla kärlek till ett noggrant och omsorgsfullt arbete samt sätta flickorna i stånd att fullgöra hushålls plikter.»

Slöjdinspektrisen *fröken Hulda Lundin* är, som bekant den, hvilken man i första hand har att tacka för den framgång undervisningen i handarbetet inom folkskolan rönt och det är också under hennes praktiska ledning och öfverinseende den ifrågavarande utställningen kommer att ordnas.

Man kommer här att få se ett fullständigt skolrum med alla dess agremanger, men väggar och bord blifva öfverfyllda med en fullständig modellsamling af barnarbeten. Den som endast har sinne för lyx, finner här föga eller intet, men den åter som har blick för lifvets allvar, skall nog finna stort intresse af att taga i betraktande de små kvicka fingrarnas »mästerverk» i form af stickning, stoppning, lappning och märkning. Man är äfven betänkt på att låta en mängd flickor ur folkskolan på utställningen och i skolsalen vara i full sysselsättning med hand-

arbeten, för att sålunda illustrera metoden och arbetssättet.

En särskild utställning kommer fröken Lundin att anordna i Nordiska museet. Den kommer att omfatta allt som rör utbildandet af lärarinnor i slöjd, på hvilket område fröken Lundin ju är den främsta i vårt land. Mera än 500 lärarinnor i kvinnlig slöjd hafva utgått ur hennes skola.

Fredrika Bremerförbundet var först mycket tvehåget, om det skulle vara med på utställningen. Några egentliga utställningsföremål funnos ju icke att disponera. Men allt mer växte tillströmningen af kvinnliga utställare, allt varmare blef entusiasmen. Skulle då det samfund, som särskildt tagit sig an den nordiska kvinnans sak, fattas? Skulle icke åtminstone bilden af den ädla kvinna, efter hvilken förbundet tagit sitt namn, få blicka ned öfver en ny tids kvinnor, hvilka i mycket fått förverkligadt hvad hon drömde om? Så beslöt man sig för att vara med. Platsen blir i Nordiska museet, där *Fredrika Bremers* porträttbyst uppställs, omgifven af »minnestaflor».

I Nordiska museet komma äfven *fröknarna Gustafva och Anna Meukow* att anordna sin stora och briljanta utställning af gyllenläder, konstmålning, glödritningar och hemslöjdsföremål, tillverkade efter samma system, som användes vid Nääs. Här blir en mängd konstnärliga arbeten af högt värde, hvilka säkert komma att tilldraga sig stor uppmärksamhet.

Nu, midt uppe i vår- och sommarsäsongen, intressera sig damerna synnerligen för hattfrågan. Det kan då vara af särskildt gagn att få taga i betraktande *Munka-Ljungby halmflätningsskola*, som kommer att hafva sin utställning i en egen paviljong. Här komma fyra af skolans skickligaste elever att åskådliggöra arbetsmetoden med materialets bearbetning, flätning, färgning m. m.

Hvad för något? *Dockor* på utställningen! Ja, sannerligen! Här komma säkert alla små snälla flickor att få stora, glada ögon. Det är *fröknarna Lind och Wentzell*, som anordna den utställningen, som lofvar att i sitt slag bli särdeles präktig. Här får man se den lysande baldamen i full paryr, i siden och spetsar, med en hållning så stolt som en prinsessa. Här kan man äfven få skåda den hurtiga dalkullan och den vackra blekingeflickan i hemortsdräkt. Allt är präktigt, riktigt konstnärligt arbete. *Fröknarna Lind och Wentzell* lära vara de enda i vårt land som drifva docksömnad, åtminstone såsom särskild och stor industri.

Vilja Iduns läsarinna se något verkligt beaktansvärdt i kvinnlig husslöjd, så stanna framför *fröken Johanna Brunsons* ståtliga utställning i Nordiska museet. Kanhända några af de ärade läsarinna redan gjort ett besök i fröken Brunsons välbekanta väfskola i Stockholm och beundrat fliten och konstskickligheten därstädes. Det är, till och med för en man, af stort intresse att komma in i denna flitens och arbetets boning, där ofta trettio väfstolar på en gång äro i gång, skötta af unga rödkindade elever. Några äro sysselsatta med fina och dyrbara drällväfnader, andra med magnifika draperier i fornnordiska mönster och åter andra med utsökt fina borddukar i de läckraste färger. *Fröken Brunson* har vunnit många prismedaljer vid föregående utställningar och helt visst kommer hon äfven vid denna att försvara sin rangplats med glans. Hennes förnämsta utställningsföremål blir en del

praktfulla portiéer, gardiner, mattor, borddukar och dyrbara drällor.

Om vi nu äfven skulle taga ut ett par namn bland den stora mängd af utställarinnor, hvilka kanske icke äro kända på husslöjdens allmänna marknad, men icke desto mindre inom trängre kretsar äro välbekanta för en sällsynt konstskicklighet på skilda områden, så skall jag bedja att i första rummet få nämna *fru Louise Stjernström*. Hon är en sannskyldig tusenkonstnärinna och värd allas vördnadsfulla beundran. Med en sällsynt själsöppnhet och viljekraft är hon trots sina sjuttiofem år i full verksamhet hela dagen, än vid skrifbordet med författandet af historiska romaner under pseudonymen »Karl Blink» och än med förfärdigandet af någon konstmöbel, som kan väcka en yrkesmans afund. *Fru Stjernström* kommer att deltaga i utställningen med exponerandet af ett magnifikt salongsbord i rik barockstil. Hela den stora skifvan är praktfullt, i det skönaste mönster inlagd med sköldpadd, ebenholts, pinsback, pärlmor och mässing. Rundt kring skifvan går en präktig bård, i hvilken hela djurkretsen är afbildad. Man står förvånad inför ett sådant konstarbete, isynnerhet när man betänker att det är skapat vid en ålder, då de flesta andra, och isynnerhet kvinnor, med full rätt kunna tänka att lugnets och hvilans tid bör vara inne.

Fröken Sofie Granberg, den förras syster, äfven hon en åldring, men lika lifskraftig, har förfärdigat en piedestal i samma stil som bordet, äfven den med dyrbara inläggningar.

I min nästa artikel skall jag bedja att få öfvergå till dem af våra målarinnor och kvinnliga skulptörer, hvilka ämna deltaga i den stora konstutställningen. Vi skola hoppas att samtliga anmälda finna nåd för den pröfvande juryns stränga ögon. Domen faller just i dessa dagar — och troligt är att de kvinnliga konstnärerna afgå med fullständig seger.

Adolf Hellander.

Hvad det var.

Skiss för Idun af *Sophie Linde*.

Hvad var det? Jag stod vid mitt skrifbord och, nästan utan att tänka därpå, öppnade jag almanackan som låg där. Den föll upp vid maj, den månad i hvilken vi just nu voro inne, och bland siffrorna där var det en som särskildt fängslade min blick. Det var en åtta.

Jag fortfor att stirra på den och hade en förnimmelse af att någonting var förbundet med den, men kunde ej göra mig reda för hvad.

Blixt på blixt flög igenom min hjärna och jag försökte att vid det hastiga ljuset läsa af någon dunkel skrift på mitt minnes tafel, men jag var ej tillräckligt snabb därtill. Förtretad däröfver satte jag mig vid bordet, lutade hufvudet i händerna, fast besluten att ej så lätt gifva tappt. Att börja med var det kaos, men småningom framträdde dunkla bilder, hvilka efter hand blefvo klarare och redigare.

Jag ser mig själf, halfliggande på den i vårgrönskan klädda sluttningen af en ängsbacke, och bredvid mig en annan ung flicka i ljus klädning och med en bukett af blåsippor i skärpet. Hon har lagt af sig halmhatten, ty det är en ganska varm dag

— och hennes ljusa hår lyser ljusare än vanligt i solskenet. En stor präktig hund ligger bredvid oss, vaktande den lilla matkorg vi medfört, och hvilken han burit hela vägen.

Luften är full af en sådan värstämning, att jag aldrig förr erfarit något sådant; framför oss, öfver fälten, kretsas lärkorna, drillande ut sin vårfröjd i skära, jublande toner, öfver oss svaja björkarnas fina doftande hängen och backarne prunka i liflig färgprakt af blått, hvitt och gult.

Jag känner hur blodet liffigare än vanligt pulserar genom ådrorna, och jag tycker att jag vill sluta all världen i min famn, men i stället tar jag min väninna om axlarne och ruskar henne med all kraft, ropande:

»Är det inte härligt att lefva, Agda?»

Hon var mera stillsam än jag, men hennes svar öfverraskade mig dock:

»Jo, men sådana här stunder är lifvet så härligt, att man ej fullt kan njuta därav.»

»Det var en sällsam paradox, kära Agda, hvad menar du egentligen därmed?»

»Jag menar, att det ligger ett lätt flor af vemod öfver våra renaste njutningar — en förkänsla af att de äro allt för sköna för att kunna vara länge.»

Och hon låter sin blick drömmande irra ut i fjärran, som om hon där såge någonting för mig osynligt och ofattligt.

»Låt oss då njuta odeladt, medan de vara,» säger jag. »Vet du att jag nu börjar att känna mig riktigt hungrig, och Atos ser ut som om han ville bli kvitt sin korg.»

»En sådan god idé att tillbringa en del af din födelsedag här, alldeles för oss själfva,» tillägger jag och öppnar locket på korgen. »O, hvilken mängd rara saker tant har plockat ner åt oss, det vattnas riktigt i munnen.»

»Ja, det är bara skada att inte mamma också är med här.»

Vi äta själfva och vi mata Atos; vi prata, vi ströfva omkring bland buskarne och plocka händerna fulla af blommor, som vi skola föra med oss hem. Men hela tiden stannar den fjärrskådande blicken i Agdas blå ögon.

Hon kan ej rifva sönder den lätta slöja af vemod, som hvilat öfver hennes vårglädje.

Jag vaknade ur mina drömmar, sprang upp från skrifbordet och såg på klockan. Ej mer än tio, och klockan strax efter elfva gick, enligt tidtabellen, ett tåg till den stad, där Agda nu bodde tillsammans med sin mor. Jag greps af en allt betvingande längtan att få träffa henne, nu, just i dag på hennes födelsedag, och i hennes sällskap upplifva gamla kära minnen.

Såsom det vanligtvis går till, så hade vår brevväxling, hvilken strax efter skilsmässan var ganska liffig, småningom aftagit, och under det sista året hade vi utbytt endast ett par bref. På hela våren hade jag ingenting hört från Agda samt ej heller skrivit till henne, men nu skulle jag komma själf för att bevisa, det min vänskap ej dött ut.

Om tre timmar kunde jag vara framme, skulle smyga mig på henne, sätta mina händer öfver hennes ögon och på det gamla skälmaktiga sättet fråga:

»Gissa, hvem det är!»

Och hon skulle svara med att skrika högt af glädje samt slå armarne om min hals.

Under vägen ned till tåget skaffade jag mig en påse konfekt samt en bukett liljekonvaljer: hon tyckte om båda delarne.

Ehuru de trakter tåget passerade voro ganska vackra, var jag dock allt för otålig att kunna beundra dem. Det blifvande mötet med min barndomsvän upptog mig därtill allt för mycket. Den bok jag medfört i min väska fick också ligga orörd, ty läsa kunde jag ej heller.

Ändtligen voro vi vid målet och jag frågade mig fram till den gata, där Agda bodde med sin mor. Ett litet gult envåningshus innanför en plantering utpekades för mig, och det var med hjärtklappning jag öppnade grinden som ledde dit.

Först nu slog mig den tanken, att de möjligen kunde vara bortresta eller på någon utflykt för dagen, synnerligast som väderet var strålande vackert. I det senare fallet finge jag väl då afvakta deras hemkomst, om jag blott kunde komma in i huset, men voro de ej på platsen, återstod blott att återvända med nästa tåg, sviken och misslynt.

Vägen fram till ingången gick emellan ett par rabatter, kantade med vårblommor, och invid förstugubron stod en syrenbuske i knopp. Det var en behaglig liten bostad, åtminstone denna tid af året.

Nej, lefde Atos ännu! Han var den första som mötte mig och visade att jag var igenkänd genom att vifta på svansen samt gnälla af välbehag. Sedan sprang han beskäftig före mig in i förstugan, som om det varit hans mening att anmäla mig.

Denna var på samma gång tambur, och två dörrar ledde därifrån till särskilda rum. En af dem stod på glänt, och sedan jag, utan att ännu ha träffat någon människa, tagit af mig öfverplaggen, smög jag mig in med mina blommor i handen.

I huset var det tyst, som om det varit obebodt, men i så fall skulle Atos ej hafva tagit emot mig och dörrarne ej stått så inbjudande öppna. Men i det stora trefliga rum, där jag nu kom in, fanns heller ingen som välkomnade mig.

Atos tycktes dock vilja taga mig under sitt speciella beskydd, ty han gick fram till en sidodörr och krafade med tassens med det resultat att den genast öppnades.

Var det Agdas mor denna bleka, sorgsna kvinna, som kom emot mig med utsträckta armar, sedan hon dock först sorgfälligt slutit dörren bakom sig? Utan att säga ett ord slöt hon mig i sin famn och tryckte mig konvulsiviskt intill sig.

»Tant,» frågade jag. »hvad har händt, är det... är det någonting med Agda? O, jag är så bedröfvad!»

Hon drog mig ner bredvid sig på en soffa, hon tog mina händer mellan sina och kramade dem i själsångest.

»Och du vet ingenting,» hviskade hon till sist, »vet inte, att min flicka, mitt enda lilla barn, ligger därinne och väntar på döden? O, du skulle se henne, en bruten blomma, ljuf och fin, redan till hälften en ängel.»

Det gick en rysning genom mina lemmar och jag skakade som af köld. Var det så jag skulle återse henne, var det därför min längtan förde mig hit.

»Är allt hopp ute, kan hon ej tillfriskna?» stammade jag. Jag visste hvad svaret skulle bli.

»Ack nej, hennes lungor äro förtärda, det har gått så fort, så sorgligt fort. En sträng förkylning, anlag inom släkten, ömtålig

kroppskonstitution, allt har samverkat. Hopp, nej, det gifs intet hopp.»

Hon reste sig, gick fram till glasdörrarna, som ledde ut till en liten veranda, och slog upp dem på vid gavel, som om hon vore i behof af mera luft.

»Kom,» sade hon och drog mig med sig, »här ha vi suttit under de stilla sommaraftnarne, hon och jag, där i hörnet var hennes favoritplats, hon skall aldrig sitta där mer. Vi hafva arbetat tillsammans, delat glädje och bekymmer, mera glädje förr, nu sorg, sorg.»

»Jag kan inte gråta,» tillade hon, »och vill inte gråta, så att Agda ser det. Hon känner sig så lycklig nu samt nöjd att gå till sin frälsare, och mina tårar skulle falla som bly på hennes änglavingar. Kan du se henne, utan att gråta?»

»Tror tant, att hon vill se mig, att det ej kommer att uppröra henne?»

»Nej, det var ju därför du kom hit. Sist i morse talte hon om, att hon önskade att träffa dig ännu en gång, och det är väl därför du kommit.»

»Ja,» svarade jag, »det var nog därför, jag kände en så brinnande längtan att få träffa henne.»

»Jag skall ändå förbereda henne,» sade hon, »när jag öppnar dörren, får du komma.»

Då jag kom in, var jag knappast mig själf mäktig, men lyckades att behärska mig. Jag föll på knä vid sängen, lade liljekonvaljerna på täcket samt kysste den lilla genomskinliga hand, som matt räcktes emot mig.

»Vännen min,» hviskade hon med ett ömt tonfall, »tack för att du kom — till min födelsedag. Det är så ljuft att vara hågkommen.»

Rädd att brista i gråt kunde jag ej tala, endast kyssa och åter kyssa hennes hand.

»Minns du — för fyra år sedan — i skogsbacken den härliga dagen — med sin skugga af vemodfull aning — minns du?»

»Ja, jag har i dag på morgonen lefvat igenom den ännu en gång, och då kände jag att jag måste hit — måste hit för att träffa dig.»

Ett leende lekte ett ögonblick öfver hennes torra läppar — en blek reflex från forna soliga stunder.

»Men du väntade ej, att det skulle bli ett afsked. Men vet du, jag är så lycklig. Det är endast det att mamma blir så ensam, då jag är borta, som oroar mig.»

Under det jag ännu låg på knä vid bädden och höll hennes händer i mina, föll hon i en lätt slummer. Jag lösgjorde mig sakta och följde hennes mor ut i det yttre rummet.

Hon tänkte på mig med mat och dryck, men jag kunde knappast förtära någonting. Det svåraste var dock när det blef tid att bryta upp samt säga Agda ett farväl för alltid.

Hon såg, hur jag kämpade mot min smärta, strök sakta min hand och sade: »Näst kärleken är vänskap det skönaste — de äro tvänne blommor, som springa upp från samma rot. Och jag tänker mig, att de båda skola få sin fullkomning — där ofvan. Till dess — farväl!»

»Farväl,» ljöd det ännu i mina öron, när jag vid grinden vinkade ett sista afsked till Agdas mor, hvilken djupt upprörd hade hviskat i mitt öra: »O, om du kan, så kom

till mig om ett år i dag, så skola vi tillsammans fira Agdas födelsedag med att tala om henne. När det gäller henne, hafva vi mycket gemensamt.»

Farväl, farväl för alltid!

Atos följde mig ända till tåget med min väska, och det sista jag såg, när vi rullade ut ur banhallen, var hans viftande svans och hans sorgsna ögon.

Guvernanterna och hemmen.

Kära Ungdomsvän!

Huru edert utlåtande om våra guvernanters »skrifklåda» i Idun n:r 11 glädde mig! Ni har därmed påpekat ett förhållande, som för länge sedan borde framdragits i ljuset och skärskådats — jag menar det falska förhållande, som i mångt hem existerar emellan familjen och den unga lärarinnan; ty *de* — hemmen — äro ej alltid utan skuld, de heller!

Eller hur tror ni, kära Ungdomsvän, det skall kännas för den unga flickan, som med iver och nit tillträder sitt kall, att få en eller flere elever så totalt bortskämda genom ett klemigt uppfostringsystem, att all hennes möda blir förespild. Någon myndighet äger hon icke rätt till att utöfva öfver eleven, ty då sådant försökes, heter det t. ex.: »Våra barn ha alltid förr varit så snälla och lydiga att aga behöfves ej. Vi hålla därför icke orättvist med dem, men de voro så kläna, när de voro små, att vi skola vara försiktiga med dem.» När sådant och mer dylikt kan framställas inför barnen i lärarinnans närvaro — hvilken aktning skall barnen få för henne och hon å sin sida för föräldrarna? Men icke bör heller lärarinnan, såsom ni så klart påpekade, klandra familjens förhållanden i öfrigt såsom mathållning och dylikt, ty hon bör »ta seden dit hon kommit.»

Men om hon i sin bekymmersamma belägenhet förtror sig åt en eller flere sanna vänner, som hon vet att hon kan fullt lita till — *det* bör ej upptagas som utspridande af »onda rykten» eller skvaller. Om föräldrarna i stället för att girigt upptaga allt skvaller, som barnen i sitt oförstånd tuta i deras öron från lektionstimmarne, — om de i stället, säger jag, personligen gjorde sig underrättade, *hvarför* deras barn blefvo tillrättvisade af lärarinnan, hvilken stor tjänst de skulle göra sig själva och sina barn samt den stackars lärarinnan, som de så hårdt döma! Om *hon* utomhus vågar yttra sig om sin ställning — *det* är förfärligt, tycker hennes herrskap, men samma herrskap kan likafullt döma henne af ett oförståndigt barns skvaller, ja, till och med förnedra sig därhän att lyssna utanför skoldörren samt af tjänarinnan utlocka »hva' fröken sa'», då denna förra var inne hos henne för att städa. Sådant låter *otvårigt*, men är faktiskt sant, ty jag känner hem där sådana förhållanden existera. Huru djupt dylika personer nedsätta sig i sina tjänares ögon, begripa de visst ej själva, men de borde ej heller glömma ordspråket som säger: »Ingen är stor i sin kammartjänares ögon.»

Om hemmen bättre uppfyllde de löften, som gifvas lärarinnorna om »ett verkligt hem», om »medlemskap af familjen» etc., som det så vackert står i mången annons, så skulle och lärarinnan med gladare hjärta uppfylla sina skyldigheter. Och hvilka fordringar ställa ej många fruar på sina barns guvernant; hon skall kunna mångt och mycket, som ej tillhör hennes lärarekall, och de glömma oftast bort, att hon kan behöfva en ledig stund, dels för en välbehöfvid hvila, dels för att förbereda sig till kommande lektioner och att underhålla sin garderob. Och ändock skämmas de ej för att gifva den bildade flickan, som kan så och så mycket och får uträtta så mycket, en så obetydlig lön att mången stadsjungfru ej skulle vilja emottaga den.

Och det kan hända, att lärarinnan ej står ut med detta tunga, glädjelösa lif utan klagan; men klaga får hon ej, lika litet som tillrättvisa barnen, och i uppbrusande vrede kan då frun afskeda henne kanske midt i en termin, utan att rättvist taga i eftertanke, om hon har någonstades att komma, där hon under tiden kan söka sig en ny anställning. Hur mången stackars flicka är ej beroende af sin plats; men för den skull bör hon väl ej låta sitt personliga värde trampas under fötterna!

Och det kan också hända, att samma stackars flicka genom ödets olyckliga sticketser erhåller

flere dylika platser efter hvarandra med kanske lika snöpligt slut, och då finnas alltid *de* framme, som falla domen öfver henne, att hon »ingenstans kan vara kvar och att hennes anseende på detta vis lider.» Men om samma personer med egna ögon och öron sett alla hennes ärliga bemödanden och orättvisa lidanden, männe de icke i sitt innersta måste erkänna, att hon har rätten på sin sida, om de ändock ej våga annat än påstå motsatsen till lärparne »för världens skull», — jo, helt säkert!

Det finnes så många hem, där man kan återfinna sådana taflo som dem ni, kära ungdomsvän, och jag nu låtit upprulla, att det är sorgligt att tänka sig det i vår »upplysta» tid.

Men ära och välsignelse öfver *de* hem, som ärligt infria sina löften mot de unga lärarinnorna om *hem* och *vänskap* och som se i lärarinnan något mer än *tjänaren*. Ty där icke föräldrar och lärarinnor kunna *samverka* vid barnens uppfostran, där blir aldrig någon frukt som bär *välsignelse*.

En annan ungdomsvän.

Barnalekar.

För Idun af Erny.

(Forts. o. slut fr. föreg. n:r.)

Beslutsamt kastade jag hela leksaksskråpet på elden. Från och med nu skulle vi vara spartanska i våra seder, kalla förnufts-människor, som lefde midt uppe i en rå verklighets sunda, kroppsstärkande arbete, och allt hvad fantasi och barnsligt pjoller hette skulle för evigt bannlysas — hvaraf kassan ej heller skulle fara illa!

Då Fanny med min hustru kom hem från en promenad, hade jag redan på tungspetsen: »Inga promenader vidare! Ungen skall göra nytta!» Men då barnet kom fram till mig för att blifva kysst och pladdra om likt och olik, hade jag inte hjärta att neka henne detta lilla nöje; sedan skulle nog det stränga allvarets tid komma.

Men det gick inte efter beräkning. Då Fanny upptäckte, att leksakerna fattades, ställde hon efter bästa förmåga till en stor och hjärtslitande scen, och min hustru blef i en hast ytterst högtidlig, då jag meddelade henne mitt spartanska beslut. Den där högtidligheten var något alldeles oemotståndligt hos sig, som kan bringa den modigaste man att tappa koncepterna.

Nog af, jag fick lofva att skaffa nya leksaker. Men som det icke kunde bli fråga om något återupplifvande af ett mot den praktiska tidsandan stridande slöseri, var löftet onekligen ganska obetänksamt.

Då rann i mitt sinne den gamle mannens visdomsord: »de bästa leksakerna fås för ingenting,» och tack vare den inspiration, som stundom infinner sig i kritiska ögonblick, gick jag strax ut i trädgården och samlade ihop en knippa kvistar. Jag förde dem in i barnkammaren, och Fanny betraktade dem först med ett visst föraktfullt misstroende, men då jag tyst och synbarligen djupt intresserad började tälja af dem i kortare och längre stumpar, blef hon nyfiken, och då jag under samma hemlighetsfulla tystnad klistrade än kulörta papperslappar än bomullstappar vid dem, tindrade hennes ögon af spändt intresse, och hon kunde ej hålla sig längre.

»Hvad är det för något, pappa?»

»Jo, då — det är något alldeles nytt och mycket roligt.»

Så utnämnde jag en stump till hög och och några andra till dufvor, en till varg och de öfriga till får.

Sedan den tiden roa vi oss alldeles utmärkt med nästan bara sådana leksaker, som »fås för ingenting», och då vi äro som bäst i farten, händer det, att min hustru för en stund måste hålla inne med arbetet vid symaskinen för att alldeles oemotståndligt deltaga i vår munterhet. Uppriktigt får jag erkänna, att jag själf skrattar lika mycket af hjärtans lust som Fanny, och jag tror, att det är just denna omständighet, som gör de nya leksakerna ovärderliga i hennes ögon.»

Hvad här ofvan berättats, utgör just en illustration till det, som sagts om leksakernas »ideella värde», och anvisar tillika det vidsträcktaste fält för anskaffandet af verkligt roande leksaker. Ty antalet af de kombinationer, till hvilka sådana småsaker som de nämnda kunna gifva upphof, är naturligtvis obegränsadt, och barnets fantasi är utomordentligt medgörlig både att utfylla tomrum och dana nytt till det en gång påbörjade. Det förstår sig ju, att en smula rörlighet och god vilja måste finnas hos de äldre; är man en trög tvärvigg, förblifva kvistarne kvistar, men eljes — hvilka trollspön kunna de ej vara med makt att öppna barnets underbara, skimrande fantasivärld!

På liknande sätt kunde och borde föräldrar välja leksaker åt sina barn — och framför allt borde de på liknande sätt så att säga inblåsa sin egen personlighets lefvande ande i leksakens användning. De skulle då finna, att de på denna väg ryckte sitt eget barn vida närmare än genom mången torrt förnuftig pliktuppfyllelse i stort, hvaraf barnet först vid mognare ålder får full uppfattning. Vi skola sänka oss till barnets begrepps- och intressnivå; först då blifva vi förstådda af de små, först då vinna vi med de enklaste medel — en stunds lek och joller — verklig makt öfver dem, och därmed finna vi som en djupt känd sanning, att *intet* i barnets lif, hur ringa det än må förefalla, bör makligt skjutas åt sidan såsom något betydelselöst, så snart det har sin betydelse för barnet själf.

För barnet är leken i barnkammaren med alla dess skiftningar af glädje, förtret och misräkning lika betydelsefull och intressespännande som för de vuxne den allvarliga leken därute i lifvet. Därför böra dess känslor förstas och respekteras af de äldre; och det är sannerligen mödan värdt, om icke annat så ur synpunkten af ett intressant studium, som tillika har det fördelaktiga resultatet att sympatiskt närma oss de små inom deras egen idékrets.

Intet är i sig själf oviktigt; allt har sitt intresse; det beror blott på, huru man ser saken. Hvilket trolleri kan så t. ex. ej vara utbredt öfver en sådan »obetydlighet» som barnens lekar, när de med djupaste allvar uppföra sina luftiga byggnader och ur sin trohjärtade fantasi väfva ett glittrande nät, som för dem själfva har hela den handgripliga verklighetens solida prägel, ja, till och med för oss vuxna blir till verklighet, när vi med aldrig tröttnad kärlek left oss in i våra älsklings brokiga sago-värld!

Denna stol är ett väldigt slott, framför hvilket utbreder sig ett stort haf — släta golfvet — på hvilket många skepp segla. Nu gäller det att segla i kapp till slottet; den som kommer först, släppes in och får alla skatterna därinne och blir kung. Några af smättingarne tvista redan smått om *hvar*

SPISBRÖD, många sorter. Försändes öfver hela riket. Begär priskurant.

C. W. SCHUMACHER

Kongl. hofleverantör. — 17 Norrlandsgatan 17, Stockholm.

Försök!

fullt jämförliga med de engelska, fås hos de flesta specialhandlare i huvustaden.

CAKES

vattnet börjar; slutligen afgöres frågan och kappseglingen begynner.

Då stiger tant Emelie in. Jag förklarar situationen för henne, och hon förstår ganska bra, att det där skall vara ett skepp och det där ett slott — »du min skapare, ett sånt slott!» — men tant, som icke har någon blick för ideala gränserna, för vatten och land sätter sig realistiskt på stolen, betäckande hela »slottet» med sin omfattningrika kjol.

»Men tant, du sitter ju i vattnet!» utbrister en småtting, allvarligt betraktande henne. Och den tonen och den blicken äro verkligen så dyrbara, att man måste känna sig mer än belönad för sin medarbetarmöda i leken.

»Hvad i all världen säger du, barn?» utbrister tante i sin ordning, utan att fatta det gåtfulla meddelandet. Och det är nästan lika dyrbart att få bevittna tants förskräckelse.

»Jo, det är vatten under dig!» förklarar den lille och pekar ifrigt på golfvet.

»Åh, du milde, få ni ha vatten på golfvet, ni små grisar? — Min nya kjol af hellylle...!» hvarpå hon förgrymmad rusar upp.

En ny förklaring af mig lugnar henne genast.

»Det är synd om tants klädning, tant visste inte, att det var vatten,» ursäktar henne en annan af småttingarne med ett allvar så djupt, att jag har svårt att återhålla ett skratt.

Men med en känsla af öm rörelse hejdar jag det, då jag ser det lilla krushufvudets högtidliga min.

För honom är det verkligen allt fortfarande vatten, på hvilket han ännu en lång stund skall tumla om med sitt fingerade drakskepp — och det är jag själf, som skapat bådaderna åt honom.

Skulle jag då verkligen vara den, som förstörde hans illusion?

Från Iduns läsekrets.

Vårt sommarbo i vårbelysning.

Många af Iduns läsarinna ha nog, liksom jag, om vårarne sträckt i väg åt olika kanter af vår härliga skärgård på spaning efter en lämplig sommarbostad, och vi veta litet hvar, huru sådana presentera sig på vårsidan.

Man måste verkligen ha rik fantasi för att en mulen och gråkall dag komma in i en af vinterkyllan uppfyllt villa och tänka sig, att »här skall blifva ljufvigt njuta af sommar, sol och luft.» Men ej nog med att verandaluckorna äro för och göra dystert — huru ser det väl ut i rummen för öfrigt? Jo, alldeles som efter nyss slutad inpackning af glas, porslin m. m.; papperslappar, halm och dylikt kringspriddt överallt! Och så har man gått ifrån det. Nycklarne äro naturligtvis medtagna till staden, eftersom åtskilligt husgeråd är kvarlämnadt till nästa år, då meningen var att komma tillbaka. Nu, då våren nalkades, omöjliggjordes dock måhända detta för mången af en eller annan orsak.

Så komma nya spekulanter ut, och nycklarne måste sändas. Hvilka mer eller mindre skarpa omdömen blir ej den förra hyresgästen då utsatt för! »Oh, så sjarfviga de måtte ha varit, som kunna ha lämnat det så» — och så vidare i samma stil. Vid tanken härpå har jag ej kunnat underlåta att genom Idun gifva alla medsystrar ett välmönt råd: Lämna alltid ditt sommarbo i det skick att hvem som helst kan komma ditin, utan att finna anledning till någon anmärkning! Se till i skåp och på hyllor, att allt är rent, golfven skurade och rummen städade!

Där kunna ju yppa sig så många oförutsedda händelser, som göra att du ej kommer åter. Och i hvilket fall som helst, måste det väl vara be-

hagligast både för dig själf och andra, om rummen lämnas i ordentligt skick. Besvaret är ju ej så stort, tycker

En erfaren husmor.

Ur notisboken.

Rörelsen bland telefonisterna.

Denna uppseendeväckande sak kan nu anses ha nått sin sista akt, och med telefonbolagsstyrelsens här nedan refererade senaste beslut torde väl punkt vara satt — för denna gången. På fredag gick det stora abonnentmötet nr 2 af stapeln. Därvid antogs efter långvarigt och lifligt meningsutbyte följande resolution:

Mötet vädjar på det allvarligaste och enträgnaste till Allmänna telefonbolagets styrelse att med klokhet och ädelmod upptaga de 82 arbetslösa telefonisternas ansökan om att bli återtagna i bolagets tjänst samt att i möjligaste utsträckning tillvarataga de i samma ansökan framställda önskemålen.

För ytterligare insamling af medel åt de strejkande tillsattes en komité. Vidare utsågos hrr Tafin, Fjällbäck och Blomberg att gå i författning om inrättande af en arbetsbyrå till tjänst åt de arbetslösa telefonisterna.

Vid sammanträde med allmänna telefonbolagets styrelse den 29 mars föredrogos ansökningar från 89 hos bolaget förut anställda telefonister, hvilka vid strejken upphört med tjänstgöring, att ånyo varda som telefonister hos bolaget antagna. Sedan vederbörande stationsföreståndarinnor lämnats tillfälle att yttra sig angående de sökandes lämplighet beslöt styrelsen, att 26 af de sökande fingo anställas som telefonister med rätt att tillgodonjuta de förmåner, som nu voro eller framdeles kunde blifva nyantagna telefonister i allmänhet hos bolaget medgifna, samt med rätt för en hvar af dem att vid ifrågavarande tillsättning af bättre aflönade platser vid telefonverket henne skulle tillgodoräknas jämväl den förtjänst, som kunde böra henne tillkomma på grund af hennes förutvarande tjänstgöring och hennes därvid ådagalagda skicklighet.

Fredrika-Bremer-Förbundets dräktreformförenings årsmöte ägde rum i måndags afton å förbundets lokal. Af årsberättelsen framgår, att under arbetsåret åtskilliga föredrag och expositioner af föreningens modeller anordnats, samt att föreningen kommer att delta i Allmänna konst- och industriutställningen i Stockholm innevarande år.

Till ordinarie styrelseledamöter valdes fruarna N. Bendixson, C. Boklund, M. Bolin, E. Gyllander, C. Scholander och dr Hedda Andersson samt till suppleanter fruarna E. von Bahr, E. Kempe och I. Nyström samt fröken H. Palmqvist. Den af Fredrika-Bremer-Förbundet valda delen af styrelsen utgöres af fruarna M. L. Berg, G. Linder och fröken E. Gylden, ordinarie, samt fröknarna S. Högström och C. Wahrolin, suppleanter.

Till fru Hanna Palme, som undanbedt sig återval, uttalade mötets ordförande styrelsens och föreningens tacksamhet för hennes nitiska och oppoffrande verksamhet i föreningens tjänst under de elfva år hon tillhört dess styrelse.

Svenska kvinnoföreningen för fosterlandets försvar hade i måndags möte å Hotell Continental. Af den härvid upplästa årsberättelsen framgår bl. a., att föreningen med år 1896 tillryggalagt 14:de året af sin tillvaro. Försvarsfester ha under året hållits i Lu eå, Arvika, Linköping och Visby. Inkomsterna för året ha uppgått till 11,811 kr. 89 öre samt utgifterna till 909 kr. 10 öre.

Till styrelseledamöter återvaldes enhälligt friherrinnan von Plomgren, ordförande, statsrådinan A. Rappe, öfverstinnan C. Tegnér, fruarna E. Upmark och H. Thorell samt fröknarna Carolina Ehrenstam och Augusta Wästfält. Till suppleanter omvaldes fru Julia Kempe, fröknar-

na L. Bogeman och M. Hahr. I stället för fröken H. Sparre, som af sjukdom hindrats att kvarstå som suppleant, valdes fröken Gerda Jochenick.

En »Frödingafton» förberedes af den både som talangfull författarinna och skicklig deklamatrice kända fru *Nommy Lundberg* på Vetenskapsakademien den 9 dennes kl. 8 e. m. Fru Lundberg kommer därvid, efter en kåserande liten inledning angående den mycket omtalade skaldens diktning, att uppläsa en vald samling profstycken ur densamma, både af det allvarliga och mera lustigt folkliga slaget. Biljetter säljas i Allm. tidningskontoret och vid ingången. Helt visst blir det fullt hus, hvilket den intagande soarégifvarinnan, som själf många gånger med sin talang stödt välgörande och allmännyttiga företag, väl förtjänade.

Af nyheterna för vårsäsongen har firman *Schweizer & Co.*, Luzern (Schweiz), sändt oss en större profkollektion, som har att uppvisa en mångfald vackra mönster af sidentyger från de präktigaste och dyrbaraste till de billigaste. Profver sändas på begäran, och tygerna skickas tull- och portofritt till rekvisiter. Vi hänvisa för öfrigt till firmans annons å första sidan.

Teater och musik.

K. operan. Säsongens tredje symfonikonsert, som afhölls förliden lördag, var med anledning af 70 årsdagen af den oförgätliga mästarrens bortgång helt och hållet ägnadt åt Beethoven och kan, både genom den genialiska halten af programmet och det i allo besjälade sätt, hvarpå det utfördes, obetingadt betecknas som den förnämligaste musikfest bland alla, som på mycket länge bjudits oss. Entusiasmen var också lika märkbar bland de gifvande artisterna som bland den med förtjust tacksamhet mottagande, fulltaliga och lysande publiken. Den mäktiga 3:e Leonorauvertyren, som stod som inledningsnummer, fick genast af *hofkapellet* under hr Nordqvist ett så tändande utförande, att publiken från början sattes i eld. Följde så violinkonserten i d-dur, där konsertmästaren *L. Zetterqvist* glänste som kanske aldrig tillföre med sin gedigna, alla uttrycksmedel fullt behärskande konst. I den stora arian »Ah Perfido» kom fru *Östbergs* glansfulla stänma och öfverlägsna koloratur till yppersta rätt. Och så, som kronan på det hela, den härliga c-mollsymfonien, »symfoniernas symfoni!» Samtliga satser i det mycket kräfvande verket fingo en mäterlig tolkning, och när den sista tonsvallvägen i den storslaget mäktiga finalen till sist nått land och allt var oåterkalleligen för denna gång förbi, var det nästan med motsträfvighet publiken kunde besluta sig för att lämna salongen. Helt visst var det i det bestämda hopp att en dylik högtid snarast åter må gifvas oss.

Franzesco d'Andrade, den framstående och sedan flere föregående uppträdanden härstädes välkände operasångaren, har anländt hit och börjat ett nytt gästspel härstädes. Att detta skall bli lika framgångsrikt och lysande som de föregående, kan man taga för gifvet. Början skulle göras i går torsdag med uppförandet af Mozarts odödliga opera »Don Juan». Vi återkomma härtill i nästa nummer.

En annan nyhet från kungl. operan är, att till förste regissör och sångare vid denna scen nu engagerats hr *Johannes Embelad*. Att härigenom tillförts operan en framstående förmåga torde vara obestridligt. Ytterst musikaliskt bildad, själf god sångare och med mångårig erfarenhet som regissör vid stora utländska operascener kommer nog hr E. att visa sig vara rätte mannen på den rätta platsen. Vi hälsa honom välkommen!

K. Dramatiska teatern. Hr *Hamrins* matiné i söndags hade naturligtvis samlat fullt hus med sitt lockande program, på hvilket *Knut Almqvists* namn främst strålade som ledstjärna. *Lever de rideaux* — Benzons täcka proverb »Tillfälligheter», fint pointeradt af fru *Hartmann* och hr *Fredrikson*. Till att sedan sätta skrattnuskelnerna i gång till »det stora» som väntade, kunde intet vara bättre ägnadt än hr *Perssones* genomlustiga

Tandläkare dir Geo. Forssmans Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandtinktur

-- för att riktigt begrunda saken? Det är ju tids nog, att svaret kommer af i morgon bittida. Och vi ä så fastligt intresserade, så det är alldeles rysligt. > Två små händer ströko smekande Tures rockärmar. > Mer än gärna, flickor små, mer än gärna. Så mycket hellre, som ni också kunna ta åt er en del af grannlåtarna. Det är då åtminstone för väl att vi hålla ihop. > Tacka för det! Det fattades bara... Godnatt! > Godnatt! Sof godt själfva. > Den värde notarien har fått skrifklåda, > förkunnade Ture ett par dagar efteråt, i det han slog sig ned på bordet i herrskapet Borgs kök, där flickorna just voro i färd med att laga till middagen. > Nu har han i nåder låtit höra af sig igen. > Sigrid och Tea hoppade jämfota af förtjusning. > Men nu ska ni tro det blifvit annat ljud i pipan. Enok är gubevars 'försonligare' stämd, börjar själf se saken i en 'komisk dager', inser, att han 'förhastat sig', men ligger fortfarande efter mig som en igel, att jag ska titta upp till honom på Bolaget. Men den gubben går inte. Jag vet sannerligen inte, hvad som skulle kunna förmå mig att ta ett enda fjät för hans skull. > Ja men gör det ändå! Det vore så lifvadt att få höra något muntligt från honom. För vår skull -- Sigrid och Tea lade hufvudena på sned. > För er? Hvad är meningen? Å ni tokiga? Inte ett ord mer om den saken. Jag såg honom för resten i går på Hamngatan, men slank in i en cigarrbod för att slippa förnya hans bekantskap. Karlen har burit sig oförlätligt småaktigt åt, och det låter jag honom också tydligt förstå i mitt nya svar, på samma gång jag uttalar min fägnad öfver att han sent omsider tagit sitt förnuft till fånga. Ska jag läsa upp båda breffen för er? > Nej, goa rara, skrek Tea från spisen. > Köttbullarna fräsa, så jag hör inte ett ljud. Lämma kvar breffen, så vi få läsa dem i lugn och ro efter middagen. Ditt svar ska vara på posten före 5, det loftar jag. > Gärna för mej, Klockan går för resten på 3, så jag får dunsta af. Det är i alla fall märkvär-

dig - men jag tycker riktigt, att det här har närmast oss till hvarandra. > Snälla kära Ture... Får det vara? Bränn dej inte! > Vår egen gosse! > Rara små kusiner! > Då Ture ögonblicket därefter hvisslande rök utför trapporna, hade han en köttbulle mer i magen samt märken efter mjöliga flickflinigrar på rockkrage och rygg. > Men när Gran några dagar senare fick ett tredje bref från Enok, sprang han inte i frysprång till flickorna Borg, utan genaste vägen till Kreditaktiebolaget. Vid hans åsyn tumlade Holm ett par steg tillbaka. > Tjänis på dej du, gamla skojare! ropade Ture helt gemytligt. > Nå, hvad är det om? Han klippte betydelsefullt med ögonen. > Är du galen, karl? frågade Enok med graflik stämma. > Galen? Ture stod ett ögonblick rådvil. > Du menar väl, om jag är med på det, som är galet? Lita på det. Du har allt vändt dig till rätta mannen. Det ska bli mig ett sant nöje att hjälpa dig att narra flickorna Borg den sive. Du skref ju -- > Skref jag? Jag har aldrig skrivit ett enda ord -- till dig åtminstone... > Ljuger du till på köpet? Ska jag visa dig svart på hvitt? Är det din stil, hvasa? > Nog är det likt alltid, men -- Hvad är det här för skoj? Hvad menar du, karl? Är du alldeles befängd? Jag har aldrig sett på maken! Först narrar du mig april, roligt nog, skam till säjandes. Så medan jag ännu går och småskratrar för mig själf åt det lyckade putset, får jag mig en skopa ovetv öfver hufvudet, så jag håller på att storkna... och så ännu en... och nu tycks den tredje vara i faggorna... > Men det var ju bara svar på dina bref -- > Mina bref hit och mina bref dit -- jag har inte skrivit några bref. Ska jag svära på saken? > Galgfåglar! Huggormar, som jag närt vid min egen barm! skrek Ture och sjönk tillintetgjord ner på en stol.

> Hvafalls? frågade Holm, sväfvande på målet. > Fårskalle! > Nu kan det vara nog -- > Låt mig hållas! stönade Ture. > Fårskallen, det är jag själf, och galgfågarna ä mina kusiner, som förfalskat din stil och skrivit bref till mig i ditt namn. Och där har jag ränt som ett skäl-ladt troll och läst upp deras egna kråkfötter för dem... Och så ha de bytingarna lockat sig till att få läsa mina svar för att kunna fortsätta korrespondensen... Hvad de ska ha skrattat på min rygg!.. Det är ju jag, som är narren, när allt kommer omkring... Och så skulle förstås vi båda tussas ihop för att få oss en liten uppgörelse mellan fyra ögon... Och när detta inte gick på annat sätt, kläckte de ur sig den där idén om aprilnarriet mot dem själfva... > Och den spiken drog. Det är ju därför jag i dag har den äran... > anmärkte notarien ironiskt. > Du har på det hela taget inte något att beklaga dig öfver, min kära Gran. För inte annat än jag kan finna, ä ni lika goda kålsupare ihop, du och dina små sprakfålar till kusiner. > Det kan nu ha rätt i, medgaf Ture, smått snopen. > Ett visst släkttücke finns det onekli gen' oss emellan. Men tjufungar ä de i alla fall, > tillade han med återvaknande energi, > och därför ska de ha näpst. Deras sista förslag tål att tänka på... Vänta mig, vi ha ännu ett par veckor kvar, och jag vill vara skapt som en nor -- hans röst blef högtidlig -- > om jag inte den sista ska betala det här med ränta!

Innehållsförteckning.

Marie Louise Stockman; af H. W.-L. (Med porträtt). -- I värstormens tid; dikt af Daniel Fallström. -- Kvinnorna på utställningen; af Adolf Hellander. III. -- Hvad det var; skiss för Idun af Sophie Linde. -- Guvernantierna och hemmen; af En annan ungdomsvän. -- Barnalekar; för Idun af Erny. (Forts. och slut). -- Från Iduns läsekreter: Vår sommarbo i värbelysning; af En erfaren husmor. -- Ur notisboken. -- Teater och musik. -- Korseld; aprilskiss för Idun af Torkel Berg. -- Tidssfördrif.

Tidsfördrif.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Logogryf.

Du hvita sky på sommarhimlen klar, Du lätta spån, som bort med forsen far, Du vind, som susar snabbt min kind förbi, Männ' något flyktigare finns än I? Jag något känner snabbare ändå, Som själfva tanken icke ens kan nå: En fin artist, som skickligt väfver full Sin svarta väf med bilder utaf gull. Af denna skimmertrasa delas se'n På måfå ut en bit åt hvar och en: Dock ligger gåfvans värde mest uti Vår egen sjuka, vilda fantasi. Och när du nu i åtta delar har Min lilla gåta för ditt öga klar, Så tycker du helt säkert liksom jag Att gåfvan är af tvifvelaktigt slag. Hvad gå's och köres, Hvad är som höres Omkring din knut Vid sommarns slut? Hvad skalden söker, Och hvad sig kröker I mörkgrön dräkt För vindens fläkt. Två adjektiver Jag här dig gifver, Som hos hvar kvinna Man borde finna. En dryck på modet, Som värmer blodet.

Det minsta djur, Som hålls i bur. Trafikförhinder. Hvad är som binder Och håller fast Hvad eljes brast? En fisk helt liten. Hvad är ej biten Af rostbiff, som I halsen kom? En medfödd ära, Som man bör bära Med ödmjuk min Att undgå grin. Hvad modern är Mot dottern kär. Vid en seglats Välkommen plats.

Om blott en gyckelbild mitt hela var, Mitt slutord lämnar inga tvifvel kvar. > N. >

Förvandlingsgåta.

thia--ranka = fruntimmersnamn, rast--anka = frukt, in--bur = ädelsten, sol--kan--rand = stad, thule--samme = bibliskt namn, bas--ila--le = drottning, raka--vi = delikatess, ros--mot--ina = vetenskap, al--be = historiskt ryktbar ö. lo--ret--viol = stad, barn--get--i = fransk provins, nos--ide = uppfinnare, gno--lin = bärsort, guld--vi = mansnamn, schema--tern = stad, robe--ar = fisk, ran--ton = kemikalie. Begynnelse- och slutbokstäfverna bilda namnet på två ryktbara svenska författare från förra seklet. Fanny.

Anagram-aritmogryf.

Table with 6 rows and 5 columns of numbers for anagram puzzle.

Rätt efterlängtat mitt första är Af den som är om förtjänsten mån. En titel också det bringa plär, Beräknas äfven vid vissa lån. När hafvet skummar med vrede stor Och regnet forsar i strömmar ner, Då ängest ofta i hjärtat bor När till mitt andra man order ger. Mitt tredje finner man lätt på vägen, Ja ock i rymden man där mig ser. Så mången yngling jag föll i hågen. Ibland som skönhet man mig tillber. Den som i »sporten» vill lagrar skära Får nog på krafter ej vara njugg; Där får mitt fjärde du också lära, Ty annars vinsten blir »spott och hugg». Om se'n mitt femte du önskar veta, Slå upp din kartbok, du finner där, Om tålmod blott du har att leta, Att jag ett namn på en flod ju är. Ett råd till sist nu jag önskar gifva, Om du till skogen vill ensam gå, Vänd in mitt sjätte, ty du kan blifva Förvillad där och ej hemmet nå.* Moster Lisa.

* grundadt på en sägen.

Charad.

Om mitt första du får Och mitt andra du ger

Uti gengäld för utstånden sveda, Så kunde det hända -- Jag säger ej mer -- Att det till »förhör» kunde leda; Och blef du då tvungen att knoga ästa' Till mitt tredje, så vore mitt hela rätt bra Som kamrat uppå kungsvägen breda. Sibylla.

Table with 7 rows and 1 column: Land, Arm, Sund, Talk, Sank, Must, Ond, Ål, Tolf, Famn

Initialförvandlingsgåta.

Första bokstafven i hvarvt ett af vidstående ord skall utbytas mot en annan, så att ett nytt ord bildas. Initialbokstäfverna i de nya orden, rätt ordnade, bilda namnet på en stad i Sverige. Dodo.

Lösningar.

Logogryfen: Skarfvar; far, kar, karfvar, Sara, varf, vak, svar, arf, vaka. Ordspårgåtan: I dag röd i morgon död. Lagg ej sten på börda; 1) insegel, 2) odombär, 3) stadgar, 4) bagaget, 5) torpedo, 6) förnöja, 7) dampels, 8) violett, 9) Gamleby, 10) dopfunt, 11) rörkäpp, 12) ögonhår, 13) snobbig, 14) lönlöst, 15) Anderna, 16) föreläsa, 17) drunkna. Cirkelgåtan: Rotemanskontor; rot--te-- tema--man--ans--sko--kon--konto--Tor. Bokstafsuppgiften: Hernösand--Falsterbo; haf, Emerentia, rotgel, nålhus, örngott, silke, aster, nubb, Drako. Prokoppgåtan: Smärta, Märta, Ärtä.

Gymnastik- och Velocipedkostymer

* * Strumpor, Trójor, Kalsonger etc. * *

* Extra beställningar & reparationer. * Vidsteckningar. * Från fabriken Bryggaregatan 3, 1 tr. upp, andre huset från Drottninggatan.